

Sebastião Salgado: *Genesis*

Műcsarnok, 2017. szeptember 6. – november 12.

Kurátor: Lélia Wanick Salgado

„A Genesis-ben a kamerámon keresztül a természet szólt hozzám.

Megtiszteltetés volt hallgatni.”

Sebastião Salgado fotográfus (1944, Aimorés, Brazília) korábbi számos nagy projektje után 2004 és 2011 között a Föld távoli tájain tett harminc hosszú utazás során feltérképezte a „teremtés idejét”. A *Genesis* projekt 245 nagyméretű fekete-fehér fotója számos sikeres bemutató után most Budapesten látható!

A kiállítás fővédnökei: Dr. Áder János, a Magyar Köztársaság elnöke és Maria Laura da Rocha, a Brazil Szövetségi Köztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete.

A kiállítás keretében vetítésre kerül Wim Wenders – Juliano Ribeiro Salgado 110 perces, Sebastião Salgado életművéről szóló dokumentumfilmje, *A Föld sója* (forgalmazó: Magyarhangya).

A *Genesis* fotográfiai utazás a Föld körül – expedíció, amely felfedezi azokat a hegyeket, sivatagokat és óceánokat, állatokat és népeket, amelyeket elkerültek a modern társadalom hatásai, egy még érintetlen bolygó tájait és élővilágát tárva elénk. A *Genesis* közvetlenül szólítja meg a mai kor emberét. Az „elveszett”, mégis túlélő világról készült lélegzetelállító felvételek felhívják a figyelmet, hogy ez az, ami veszélyben van, ez az, amit meg kell védenünk. Sebastião Salgado pályája során a *Genesis* a harmadik olyan hosszútávú projekt, amely egy globális problémát jár körül: míg a *Workers* (Munkások, 1993) és a *Migrations* (Vándorlás, 2000) című munkáiban a radikális társadalmi-gazdasági változások miatt bekövetkező emberi tragédiákat dokumentálta, a *Genesis* projektben a természetnek szentelte figyelmét. A művész szavaival élve: szerelmes verssel tiszteleg fenségés, de törékeny bolygónk előtt.

Salgado 2004 és 2011 között több mint harminc alkalommal indult útra Párizsból a Föld legtávolabbi sarkaiba gyalog, könnyű légi járművel, tengerjáró hajón, kenun, vagy akár hőlégballonon, szélsőséges hidegben és melegben, gyakran veszélyes körülmények között, hogy elkészítse fekete-fehér fotósorozatát.

Sebastião Salgado fotográfus és felesége, munkatársa, a kiállítás kurátora, Lélia Wanick Salgado a sorozat bemutatását először tematikus egységekben képzelte el, bolygó eredeti geofizikai állapotára, az állatok, a primitív népcsoportok és a korai társadalmak történetére fókuszálva. Ám mivel a távoli, alig megközelíthető helyeken készült képek egyszerre több témába is besorolhatók, inkább ökoszisztémák laza csoportjaiba rendezték őket, ami jobban érzékelteti a természet alapvető működését. Céljuk, hogy a látogatók felfedezhessék bolygónk nem csak távoli, a *Genesis*-ben dokumentált csodáit, hanem azokat az otthonainktól elérhető távolságra található tavakat, hegyeket, parkokat és kerteket is, amelyek a természettel való mindennapi kapcsolatunkat jelentik. Mivel minden globális változásnak a hétköznapi dialógusban kell először megjelennie, bízunk abban, hogy a *Genesis* kiállítás látogatói nem csak megfigyelőkként, hanem egyetemes örökségünk felelősséget vállaló védelmezőiként is tekintenek magukra.

A kiállítás öt egységre tagolódik:

Déli félteke

Ez az egység az Antarktisz történetét, fagyos tájait, jeges vízpartjait, hidegtűrő állatvilágát mutatja be: pingvineket, oroszlánfókákat és bálnákat, főként párási területükön, a Valdés-félszigeten, majd a Dél-Georgia-, valamint a Falkland-, a Diego Ramirez- és a Sandwich-szigeteken honos pingvin- és albatroszfajokat, illetve a széles szárnyú viharmadarak és a kormoránok élővilágát.

Természeti szentélyek

A következő kiállítási egység a Galápagos-szigetek egyedülálló vulkanikus tájait és állatfajait tárja a látogató elé, majd bemutatja Új-Guinea és Irian Jaya őslakosait, az Indonézia Szumátra tartományához tartozó Siberut-szigeteken élő mentawaiokat, valamint Madagaszkár tájait, vadvilágát és növényzetét.

Afrika

A kiállítás e részében megismerhetjük az igen változatos afrikai tájakat és lakót, a botswanai Okavango-delta lenyűgöző vadvilágától a Ruandával, a Kongói Demokratikus Köztársasággal és Ugandával is határos Virunga Nemzeti Park gorilláin át egészen a namíbiai himba pásztornép, a szudáni dinka törzs, a botswanai Kalahári sivatag busmanjai, valamint Dél-Etiópia omo törzs és Észak-Etiópia keresztény közösségeiig. Feltárulnak Afrika sivatagjainak árnyalatai, homokos, köves vagy sziklás textúrái a néhol teljesen sík, máshol hegyes-völgyes domborzatot bemutató felvételeken.

Északi terek

Ebbe az egységbe rendeztük az Alaszka tájairól, az Egyesült Államokban található Colorado-fennsíkáról, a Kluane Nemzeti Park vidékéről és a kanadai Baffin-sziget vadvilágáról készült fotográfiákat. A képeken feltűnnek Oroszország legészakibb területei is, a Vrangel-szigeten található rozsmár tenyészet, valamint Észak-Szibéria és a Kamcsatka-félsziget nyenyec őslakosai.

Amazónia és Pantanal

Az itt bemutatott tájegység lefedi az Amazonas-medence úrből is látható esőerdejét, a mellékfolyóival együtt óriási életfára emlékeztető Amazonast, amely Brazília szívéből egészen a környező országokig elér. Észak felé haladva megismerhetjük Venezuela táblahegyeit, a Föld legősibb geológiai képződményeit, valamint a brazíliai Mato Grosso állam Pantanal régiójának vadvilágát, de láthatunk felvételeket az amazóniai esőerdő mélyén elszigeteltségben élő zo'é törzsről is – amellyel a külvilág mindössze két évtizeddel ezelőtt lépett kapcsolatba –, valamint a brazíliai Felső-Xingu folyó vidékén élő, jobban asszimilálódott törzsekről.

A kiállítást szervezte Lélia WANICK SALGADO, a kiállítás kurátora, a brazil VALE cég közreműködésével.

Sebastião Salgado 1944-ben született Brazíliában. Jelenleg Párizsban él. Bár közgazdasági tanulmányokat végzett, karrierjét 1973-ban Párizsban profi fotósként kezdte. Számos ügynökségnek dolgozott, köztük a Magnum Photosnak 1994-ig, amikor Lélia Wanick Salgado létrehozta az Amazonas imagest, kizárólag Sebastião munkái számára.

Fotóprojektjei kapcsán a művész több mint száz országba eljutott. A sajtóban közölt felvételei mellett munkái számos albumban jelentek meg: *Other Americas* (Másik Amerika, 1986), *Sahel: l'homme en détresse* (Száhel: Emberek ínségben, 1986), *Sahel: el fin del camino* (Száhel: az út vége, 1988), *Workers* (Munkások, 1993), *Terra* (Föld, 1997), *Migrations* (Vándorlás), *Portraits* (Portrék, 2000), *Africa* (Afrika, 2007), *Genesis* (Genezis, 2013), *The Scent of a Dream* (Egy álom illata, 2015), *Kuwait, a desert on fire* (Kuvait, a lángoló sivatag, 2016).

Alkotásaiból rendezett vándorkiállításai bejárták és jelenleg is járják a világot. A *Genesis*-t eddig négy millióan látták.

Salgado életéről és karrierjéről a 2013-ban *De ma terre à la Terre* (Szülőföldemtől a bolygóig) címmel kiadott kötetben számolt be, 2014-ben pedig Wim Wenders és Juliano Ribeiro Salgado rendezésében *The Salt of the Earth* (A Föld sója) címmel dokumentumfilm készült róla.

Sebastião Salgado munkásságát számos szakmai díjjal jutalmazták. A UNICEF jószolgálati nagyköveteként tevékenykedik, és egyéb elismerések között, az amerikai Academy of Arts and Sciences (Művészeti és Tudományos Akadémia) tiszteletbeli tagja. 2016 áprilisában Salgadót az Académie des Beaux-Arts – Institut de France (a Francia Intézet Szépművészeti Akadémiája) is tagjává választotta. 2016 júliusában a Francia Köztársaság Becsületrendjének lovagi fokozatában részesült.

Lélia és Sebastião Salgado az 1990-es évek óta vesznek részt az atlanti-parti esőerdő braziliai Minas Gerais államban található területének helyreállításában. Munkájuk eredményeként az esőerdő e részét 1998-ban rezervátummá nyilvánították, és létrejött az Instituto Terra (Földintézet) elnevezésű szervezet, amely az újraerdősítésnek, a természetvédelemnek és a környezeti nevelésnek szenteli tevékenységét.

Lélia Wanick Salgado a Brazil Espirito Santo állambeli Vitóriában született.

Építészeti tanulmányait a párizsi Nemzeti Művészeti Akadémián (Ecole nationale supérieure des beaux-arts) végezte, mesterdiplomáját a Paris 8 Egyetemen (Université Paris 8) várostervezésből szerezte meg.

A hetvenes évek elejétől érdeklődése fokozatosan a fényképezés felé fordult. 1983-ban pályát változtatott: kezdetben a Photo Revue, majd 1984-ben a Longue Vue fotómagazinnak dolgozott. 1985 és 1986 között a Magnum galéria igazgatója volt.

1987-ben Lélia Wanick Salgado önálló koncepciót dolgozott ki a fotókiállítások szervezése, valamint a fotográfiai kötetek tartalma és megjelenítése terén, ennek gyakorlati megvalósítását ma is folytatja. Az általa létrehozott, Sebastião Salgado művészetének szentelt kiadványsorozat egyik kötete az *Other Americas* (Másik Amerika) című album, amelynek anyaga az 1986-ban Párizsban megrendezett Month of Photography (Fényképészet Hónapja) kiállításon szerepelt, ahol elnyerte a közönségdíjat.

Lélia Wanick Salgado számos tárlat rendezője és kurátora, valamint az ezekhez kapcsolódó, a világ legnevesebb múzeumait és galériáit megjáró fotóalbumok szerkesztője, amelyek között meg kell említenünk a *Workers* (Munkások, 1993), a *Terra* (Föld, 1997), a *Migrations* (Vándorlás, 2000), a 2001-ben a brazil Prêmio Jabuti díjjal jutalmazott *The Children* (Gyermekek, 2000), valamint a 2007-ben kiadott *Africa* (Afrika),

a 2013-as *Genesis* (Genezis), a 2015-ben megjelent *The Scent of a Dream* (Egy álom illata) és a 2016-ban napvilágot látott *Kuwait, A Desert on Fire* (Kuvait, a lángoló sivatag) című köteteket.

1994-ben Lélia Wanick Salgado és Sebastião Salgado megalapították a kizárólag Sebastião Salgado alkotásainak szentelt és Lélia Salgado által vezetett, párizsi székhelyű Amazonas images sajtóügynökséget. Ugyanebben az évben Lélia Salgado a *Workers* fotóalbum kiadásáért elnyerte a New York-i International Center of Photography (Nemzetközi Fotográfiai Központ) díját.

2014-ben a brazíliai Parana állambeli Foz de Iguaçuban tartott 5. Környezetvédelmi Világ fórumon Lélia Wanick Salgadót az «Amigos do Meio Ambiente» (A környezet barátai) tagjává választották.

2016-ban a Day of Latin America and Caribbean, azaz Latin-Amerika és a Karib-térség Napja alkalmából Lélia Wanick Salgadót a francia szenátus a Brazília és Franciaország kapcsolatai terén elért kimagasló tevékenységéért szenátusi érdeméremmel tüntette ki.

Lélia és Sebastião Salgado az 1990-es évek óta vesz részt az atlanti-parti esőerdő brazíliai Minas Gerais államban található területének helyreállításában. Munkájuk eredményeként az esőerdő e részét 1998-ban rezervátummá nyilvánították és létrejöhetett az Instituto Terra (Földintézet) szervezet, amelynek küldetése az újraerdősítés, a természetvédelem és a környezeti nevelés.

Bemutató képek. Nagy felbontású képekért keresse Csóka Edinát: edina.csoka@mucsarnok.hu

DÉLI FÉLTEKE

05-1-450-43

Jéghegy a Paulet-sziget és a déli Shetland-szigetek között a Weddel-tengeren. Antarktisi-félsziget, 2005 © Sebastião SALGADO / Amazonas images

MŰCSARNOK
kunsthalle | budapest

A Magyar Művészeti Akadémia intézménye
Institution of the Hungarian Academy of Arts

04-3-291-62

A déli simabálna (*Eubalaena australis*) kedveli a Valdés-félszigetet, mert annak két öble, a Golfo San José és a Golfo Nuevo menedéket kínál számára. Gyakran úgy úszik, hogy a farkát a víz felett tartja. Valdés-félsziget, Argentína, 2004 © Sebastião SALGADO / Amazonas images

09-7-12440

Állsúlyas pingvinek (*Pygoscelis antarctica*) egy jéghegyen a Zavodovski- és a Visokoi-szigetek között. Déli-Sandwich-szigetek, 2009 © Sebastião SALGADO / Amazonas images

MŰCSARNOK
kunsthalle | budapest

A Magyar Művészeti Akadémia intézménye
Institution of the Hungarian Academy of Arts

TERMÉSZETI SZENTÉLYEK

04-1-193-69

Tengeri leguán (*Amblyrhynchus cristatus*). Galápagos, Ecuador, 2004 © Sebastião SALGADO / Amazonas images

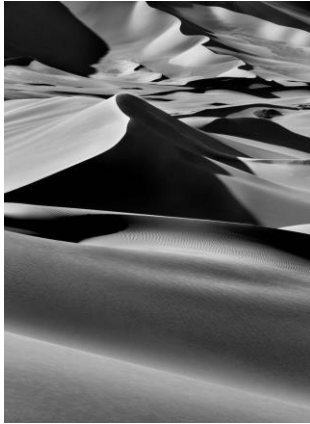

08-2-311-41

Teureum, a mentawai törzs sámánja (sikeirei) és főnöke. Ez a sámán a szágó számára készít szűrőt a szágópálma leveleiből. Siberut-sziget, Nyugat-Szumátra, Indonézia, 2008 © Sebastião SALGADO / Amazonas images

AFRIKA

09-2-10976

Hatalmas homokdűnék Albrg és Tin Merzouga között, Tadrartban, Djanettől délre. Algéria, 2009 © Sebastião SALGADO / Amazonas images

10-4-7501

Zambiában az elefántokat (*Loxodonta africana*) orvvadászok tizedelik, ezért félnek az emberektől és a járművektől, gyorsan beszaladnak előlük a bozótokba. Kafue Nemzeti Park, Zambia, 2010 © Sebastião SALGADO / Amazonas images

07-3-192-57a

A világon már csak a murszi és szurma nők viselnek ajaktányért. Dargui egy murszi falu a Mago Nemzeti Park területén, Jinka közelében. Etiópia, 2007 © Sebastião SALGADO / Amazonas images

MŰCSARNOK
kunsthalle | budapest

A Magyar Művészeti Akadémia intézménye
Institution of the Hungarian Academy of Arts

ÉSZAKI TEREK

10-2-14196

A navajo területen torkollik egymásba a Colorado és a Kis-Colorado folyó. A Grand Canyon Nemzeti Park a kettő találkozásánál kezdődik. Arizona, USA, 2010 © Sebastião SALGADO / Amazonas images

11-1-267

Különlegesen zord időben a nyenyecék rénszarvasaikkal együtt több napot is eltölthetnek egy helyen. Az Ob folyótól északra, a sarkkörön belül. Jamal-félsziget, Szibéria, Oroszország, 2011 © Sebastião SALGADO / Amazonas images

MŰCSARNOK
kunsthalle | budapest

A Magyar Művészeti Akadémia intézménye
Institution of the Hungarian Academy of Arts

AMAZÓNIA ÉS PANTANAL

05-3-241-67

Brazília Mato Grosso államának Felső-Xingu térségében a waura nép a falu közelében lévő Piulaga-tóban halászik. A Felső-Xingu-medence sokféle népnek ad otthont. Brazília, 2005 © Sebastião SALGADO / Amazonas images

09-3-9828

A zo'é Towari Ypy faluban a nők gyakran használják az orleánfa (Bixa orellana) piros gyümölcsét testük színezésére, illetve főzéshez. Pará, Brazília, 2009 © Sebastião SALGADO / Amazonas images